

9. březen 2016

Logický pluralismus a význam logiky

Mgr. Pavel Arazim

(Filozofická fakulta UK v Praze)

středa 13:15-14:45 místnost KB 2.18

Abstrakt:

Jednou ze zvláštností současné logiky je existence značného množství různých logik, tedy matematických systémů zachycujících fundamentální vlastnosti naší praxe vyvozování nějakých výroků z jiných, které hrají roli předpokladů. Není velkou nadsázkou, když řekneme, že platnost libovolného logického zákona byla nebo může být v nějaké logice zpochybněna. To nemusí být nic mimořádně překvapivého, pokud přijmeme zásadně holistický pohled na poznání a budování teorií, který zdůrazňuje, že každé tvrzení, jehož platnost zkoumáme, nabývá svůj význam díky svému postavení v rámci celého systému našich přesvědčení. Ovšem nabízí se otázka proč něčemu tak nestálému říkat logika? Může změna logiky probíhat racionálně, když při ní patrně musíme nějakým způsobem vystoupit mimo sféru logična? Připomeneme si, jaký vývoj vedl ke kdysi podobně kontroverzní pluralitě geometrií, a pokusíme se v něm najít paralely, které by napomohly filozofické reflexi dnešního logického pluralismu. Ukážeme si, nakolik doktrína logického expresivismu, známá díky Robertu Brandomovi, umožňuje vysvětlit fundamentálnost logiky i možnost plurality.

Literatura:

Robert Brandom, „Semantic Inferentialism and Logical Expressivism“, in *Articulating Reason: An Introduction to Inferentialism* (Cambridge: Harvard University Press, 2000), s. 45-77.

